

Pytania i odpowiedzi do naboru POPC.03.01.00-IP.01-00-004/18

Kwalifikowalność wnioskodawcy oraz grantobiorców

- 1. Czy Centrum Projektów Polska Cyfrowa dysponuje wykazem Placówek Doskonalenia Nauczycieli z uwzględnieniem placówek akredytowanych przez kuratoria oświaty?**

CPPC nie prowadzi takiego zestawienia. Są one dostępne na stronach internetowych poszczególnych kuratoriów oświaty oraz MEN.

- 2. Czy możliwe jest dokonanie 1 ogłoszenia na wybór Partnerów do wspólnej realizacji projektu (wg. art. 33 Ustawy wdrożeniowej) ale z podziałem, że jeden partner musi spełnić dane kryterium a drugi partner musi wykazać się innymi kryteriami? Przypomina to zgłaszanie ofert częściowych. Czy raczej w takiej sytuacji dopuszczalne / pożądane są 2 odrębne ogłoszenia o naborze Partnerów, ale do realizacji tego samego Projektu. Ustawa nie precyzuje zbyt wiele kwestii.**

Ogłaszając nabór na partnerów, powinniście Państwo spełnić wymogi określone w art. 33 ustawy wdrożeniowej, w tym te opisane w ust. 2. W zakresie szczegółowych zasad naboru partnerów zalecane jest skonsultowanie proponowanych rozwiązań z Państwa działem odpowiedzialnym za obsługę prawną czy udzielanie zamówień w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami, w tym wewnętrznymi uregulowaniami obowiązującymi w Państwa jednostce. Dokumentacja konkursowa nie zawiera szczegółowych wymagań/ograniczeń w tym zakresie.

- 3. Czy publiczna albo niepubliczna uczelnia może być wnioskodawcą lub partnerem w projekcie?**

Wnioskodawcą/partnerem w działaniu 3.1 POPC mogą być:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2016 r., poz. 1817),
- JST oraz ich związki i stowarzyszenia,
- instytucje prowadzące działalność w zakresie uniwersytetów trzeciego wieku.

W związku z powyższym, jeśli publiczna albo niepubliczna uczelnia prowadzi uniwersytet trzeciego wieku mogłaby aplikować w konkursie. W takim przypadku niezbędne będzie załączenie do dokumentacji aplikacyjnej dokumentów potwierdzających prowadzenie w ramach uczelni UTW.

- 4. Czy grantobiorcą mogą być również niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli? W konkretnym przypadku mam na myśli niepubliczną placówkę, która nie ma odrębnej osobowości prawnej, a jej organem prowadzącym jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.**

Dokumentacja konkursowa dopuszcza aplikowanie również niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli. W przypadku, gdy organem prowadzącym placówkę jest spółka z o.o. należy ocenić czy udzielnie wsparcia nie będzie wiązało się z wystąpieniem pomocy publicznej, co jest niedozwolone w konkursie.

5. Czy beneficjentem może być podmiot, który prowadzi działalność dla wszystkich grup wiekowych, w tym osób starszych, uniwersytet otwarty? Co decyduje aby spełnić wymóg konkursu ?

Wnioskodawcami w ramach IV naboru w działaniu 3.1 POPC mogą być:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817),
- JST oraz ich związki i stowarzyszenia,
- Instytucje prowadzące działalność w zakresie uniwersytetów trzeciego wieku,
- partnerstwa pomiędzy powyższymi podmiotami.

Zgodnie z powszechnie stosowaną definicją uniwersytet trzeciego wieku to placówka dydaktyczna dla osób w podeszłym wieku, której celem jest umożliwianie zdobywania wiedzy osobom starszym, a więc wdrożenie idei uczenia się przez całe życie, oraz poprawa jakości życia starszego pokolenia. Adresatem działalności UTW są seniorzy i to na nich koncentruje się ta działalność, zaś celem działania UTW jest zaspokajanie potrzeb edukacyjnych osób starszych. W związku z tym, wnioskodawcami w konkursie mogą być wyłącznie te podmioty, które prowadzą jednostki mieszające się w pojęciu uniwersytetu trzeciego wieku. W celu potwierdzenia, że dany podmiot prowadzi UTW konieczne jest załączenie dokumentów potwierdzających utworzenie i prowadzenie takiej jednostki przez wnioskodawcę np. uchwała o powołaniu, statut, regulamin itp.

W opinii CPPC uniwersytetami trzeciego wieku nie są jednostki prowadzące zajęcia o charakterze otwartym skierowane do wszystkich zainteresowanych bez względu na wiek.

Doświadczenie wnioskodawcy

1. Co należy rozumieć pod pojęciem projekt grantowy/dotacyjny? Czy grantowy w rozumieniu art. 35 ustawy wdrożeniowej?

Należy przez to rozumieć projekt grantowy w rozumieniu art. 35 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

2. Czy kryterium punktowane - doświadczenie wnioskodawcy – realizacja projektu grantowego w okresie ostatnich 5 lat, zakłada wartość minimalną projektów czy ich źródło finansowania, czy projekt mógł być realizowany w partnerstwie? Czy np. projekty w ramach programu „Działaj lokalnie” się kwalifikują?

W ramach kryterium punktowanego nr 1 „Doświadczenie Wnioskodawcy” nie wskazuje się wymaganej minimalnej wartości projektu grantowego ani jego źródła finansowania. Wykazane w ramach tego kryterium projekty mogą być projektami partnerskimi, w których Wnioskodawca pełnił rolę lidera lub partnera. W ramach kryterium mogą być wykazane projekty, których działania wyraźnie wskazują na grantowy charakter, tj. występował operator/lider udzielający grantów na realizację zadań, które służyły osiągnięciu celu projektu grantowego przez grantobiorców.

Udzielanie i rozliczanie grantów przez operatora

- 1. W zał. nr 5 dla kryterium merytorycznego obligatoryjnego 3 użyto sformułowania "... przewidział przeprowadzenie konkursów grantowych na terenie każdego województwa". Czy oznacza to konieczność przeprowadzenia 16 odrębnych konkursów grantowych w każdym województwie, czy wystarczy jeden konkurs ogólnopolski, otwarty dla wszystkich województw i uwzględniający ograniczenia liczbowe uczestnictwa ustalone w załączniku nr 1 do Koncepcji?**

Ogłoszenie jednego naboru będzie co do zasady zgodne z założeniami konkursu, pod warunkiem skierowania go do wszystkich województw. Ważne jest, aby na terenie każdego województwa przeprowadzona była kampania informacyjna i aby zasady naboru umożliwiały udział w konkursie grantobiorców z każdego województwa, co zostało wskazane w *Wytycznych do przygotowania schematu grantowego*. Ponadto, operatora obowiązuje wymóg zapewnienia, że w ramach realizowanych mikroprojektów weźmie udział co najmniej 15% nauczycieli z każdego województwa. Jednocześnie zaplanowana przez Państwa koncepcja organizacji konkursu/konkursów i zaproponowane ramowe kryteria będą podlegały ocenie przez ekspertów.

- 3. Czy konieczne jest zbieranie deklaracji uczestnictwa w mikroprojekcie w wersji papierowej, czy też wystarczy elektroniczna deklaracja potwierdzana za pośrednictwem platformy?**

Jeśli mówimy o zgłaszaniu się do udziału w projekcie w jego początkowej fazie to nie ma przeciwwskazań do zastosowania wyłącznie formy elektronicznej. Natomiast na etapie realizacji projektu dokumentacja potwierdzająca udział w projekcie, skorzystania z oferowanych form wsparcia, listy obecności ze szkoleń, wymagane oświadczenia powinny być podpisane przez uczestnika projektu w sposób niebudzący wątpliwości.

Z uwagi na fakt, że operator rozlicza granty poprzez potwierdzenie osiągnięcia rezultatów i jest zobowiązany do zweryfikowania kopii list obecności zawierających podpisy uczestników, zapewnienie przejrzystej dokumentacji potwierdzającej udział w projekcie ma istotne znaczenie dla uznania wydatków za kwalifikowalne.

- 4. Czy konsorcja w ramach grantów muszą zostać formalnie potwierdzone Operatorowi, poprzez dostarczenie umowy partnerstwa na etapie aplikowania o grant? Czy kwestię weryfikacji współpracy pozostawia się w gestii Operatora.**

Zgodnie z zapisami w pkt. III.2 *Koncepcji realizacji projektu* grantobiorcą mogą być placówki doskonalenia nauczycieli samodzielnie, w konsorcjum z innymi placówkami doskonalenia lub w konsorcjach z innymi podmiotami.

Operator, prowadząc konkurs dla grantobiorców i weryfikując zgłoszenia, musi potwierdzić, że wniosek o grant złożył podmiot, który jest do tego uprawniony. Musi zatem potwierdzić, że została formalnie nawiązana współpraca pomiędzy członkami konsorcjum. Odpowiedzialność za poprawny wybór grantobiorców spoczywa na operatorze, więc powinien on tak skonstruować zapisy regulaminu konkursu, aby umożliwić sobie zweryfikowanie tego elementu. W związku z tym, zasadne jest wymaganie przedstawienia na etapie oceny wniosku o grant umowy konsorcjum/porozumienia między członkami określającego zasady współpracy.

W *Wytycznych do przygotowania schematu grantowego* również wskazano na kopie dokumentów jako przykładowe źródło potwierdzające kwalifikowalność grantobiorców.

5. Czy procedury związane z wyborem partnera do realizacji mikrograntu podlegają przepisom ustawy wdrożeniowej – art. 33 Ustawy?

Grantobiorca nie jest zobowiązany do zastosowania art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 przy wyborze partnera do projektu grantowego. Art. 33 ustawy wdrożeniowej przewiduje procedurę wyboru partnera do realizacji projektu, a nie projektu grantowego.

6. Czy ten sam grantobiorca może aplikować o kilka grantów jednocześnie?

Tak, jest to możliwe, gdyż dokumentacja konkursowa nie wprowadziła ograniczenia w tym zakresie. Natomiast powinny to być granty na przeszkolenie innych nauczycieli.

7. Czy w schemacie grantowym możliwe będzie zastosowanie dolnego limitu wysokości grantu i czy w takim razie IOK zgadza się na wykluczenie z udziału w projekcie małych JST jak również szkół poniżej 20 nauczycieli?

Operator opracowuje kryteria naboru grantobiorców. Ważne jest to, aby nie były one sprzeczne z dokumentacją konkursową, w tym w szczególności Koncepcją realizacji projektu czy Wytycznymi do przygotowania schematu grantowego. W dokumentacji wskazano, że maksymalna kwota grantu wynosi 450 000 PLN. Nie została określona kwota minimalna. W związku z tym, operator ma elastyczność w zakresie ustalenia minimalnej kwoty grantu, jeśli jest to uzasadnione z punktu widzenia skutecznej realizacji projektu. Należy jednak pamiętać, że kryteria muszą zapewniać równy dostęp wszystkich potencjalnych wnioskodawców do udziału w konkursie grantowym. Nie można traktować kryteriów dyskryminujących, które uniemożliwiałyby udział w konkursie np. typu wielkość gminy czy szkoły, czy ustalenie bardzo wysokiej minimalnej kwoty grantu. Przy czym, operator musi też zapewnić, że co najmniej 30% nauczycieli w projekcie to nauczyciele ze szkół w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich czy miejskich do 20 tys. mieszkańców.

Reasumując, wg CPPC ewentualne wprowadzenie minimalnej kwoty grantu nie może oznaczać wykluczenia z udziału w projekcie małych JST czy szkół poniżej 20 nauczycieli. Jednocześnie liczba zaangażowanych do projektu trenerów i supertrenerów powinna być adekwatna do skali i zakresu merytorycznego projektu i pozwalać na skuteczne przeszkolenie nauczycieli. A jednocześnie koszty w projekcie powinny cechować się racjonalnością i efektywnością.

8. Czy wymagane jest aby każdy nabór grantobiorców poprzedzać okresem przygotowawczym?

6-miesięczny okres przygotowawczy służy w szczególności przygotowaniu materiałów szkoleniowych i platformy szkoleniowej. Okres przygotowawczy jest przede wszystkim dla Operatora, który musi wybrać grantobiorców. Jeżeli konieczne będą kolejne nabory grantobiorców (nie uda się wszystkich wybrać w pierwszym okresie), to nie jest już konieczny kolejny 6-miesięczny okres przygotowawczy, a jedynie czas dla grantobiorcy na przeszkolenie supertrenerów i trenerów oraz rekrutację szkół do projektu.

9. We wzorze schematu grantowego w punkcie 1. e. zapisano " Kryteria ... powinny gwarantować udzielenie wsparcia wyłącznie grantobiorcom, którzy:
- w szkoleniach prowadzonych przez grantobiorców będzie uczestniczyć minimum 15 % nauczycieli z danego województwa (zgodnie z danymi zawartymi w Koncepcji realizacji projektu, stanowiącej element dokumentacji konkursowej);"
- W jaki sposób miałyby być spełniony ten warunek? Jeden grantobiorca w województwie? Porozumienie grantobiorców?

Operator powinien w taki sposób zaplanować nabór grantobiorców i tak sformułować kryteria, aby zapewnić, że w ramach mikroprojektów łączna liczba nauczycieli z danego województwa będzie stanowić co najmniej 15% ogólnej liczby nauczycieli. IOK nie narzuca konkretnych rozwiązań w tym zakresie. Propozycja 1 grantobiorcy w województwie nie będzie właściwym rozwiązaniem, gdyż maksymalna kwota grantu to 450 000 PLN, co może nie wystarczyć na przeszkolenie wymaganej liczby nauczycieli. Jednocześnie każdy mikroprojekt jest oddzielną inicjatywą, więc trudno mówić o „porozumieniu grantobiorców”.

10. We wzorze schematu grantowego zapisano:

1. d. Ponadto, w ramach kryteriów dotyczących grantobiorców należy przewidzieć premiowanie dodatkowymi punktami:

- realizację mikroprojektu we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli,
- posiadanie akredytacji przez placówki doskonalenia nauczycieli.

Dlaczego mamy premiować dodatkowymi punktami grantobiorcę, który realizuje mikroprojekt we współpracy z placówką doskonalenia nauczycieli, jeśli to jest w ogóle ubiegania się o grant?

Ten zapis należy czytać łącznie z *Koncepcją realizacji projektu część A pkt III 2*, gdzie wskazano, że premiowana dodatkowymi punktami będzie realizacja mikroprojektu przez JST, NGO lub uczelnie w partnerstwie z placówkami doskonalenia nauczycieli posiadającymi akredytację lub realizacja mikroprojektu przez placówkę doskonalenia nauczycieli posiadającą akredytację. Reasumując, dodatkowe punkty powinny być przyznane gdy grantobiorcą lub partnerem grantobiorcy w mikroprojekcie jest placówka doskonalenia nauczycieli posiadająca akredytację.

Obowiązki operatora i grantobiorcy

1. Kiedy wskaźnik przeszkolenia nauczyciela w ramach mikroprojektu można uznać za zrealizowany – po odbyciu przewidzianego szkolenia, szkolenia i mentoringu czy dopiero po przeprowadzeniu lekcji pokazowych oraz zaraportowaniu wykorzystywania nowo nabytej wiedzy podczas 5 godzin lekcyjnych tygodniowo?

Wskaźniki, które są zaplanowane we wniosku o dofinansowanie, są co do zasady wykazywane we wnioskach o płatność po zakończeniu udziału danego uczestnika w projekcie. Natomiast przeprowadzenie lekcji pokazowych jest elementem trwałości projektu w rozumieniu określonym w *Koncepcji realizacji projektu*.

2. W jaki sposób udowodnić przeprowadzenie mentoringu w ramach mikroprojektu?

CPPC nie narzuca konkretnych rozwiązań. Beneficjent powinien zaplanować takie rozwiązania, które potwierdzą, że osoba prowadząca mentoring wykonała usługę a odbiorca skorzystał ze

wsparcia. W zależności od formy zatrudnienia supertrenerów/trenerów, którzy będą świadczyli mentoring, powinny to być stosowne umowy łącznie z potwierdzeniami zapłaty wynagrodzeń. W umowie z osobą świadczącą usługę należy także zawrzeć wymagania co do sposobu dokumentacji pracy (np. dzienniki pracy, listy z podpisami itp.). Zapewnienie ewidencji, która potwierdzi przeprowadzone godziny mentoringu, będzie niezbędne do prawidłowego rozliczenia wydatków z tym związanych.

3. **W Koncepcji realizacji projektu znajduje się zapis dotyczący ankiety ewaluacyjnej. Jak należy rozumieć poniższy zapis „Umożliwienie każdemu uczestnikowi wypełnienie ankiety ewaluacyjnej w dniu zakończenia szkolenia w systemie elektronicznym udostępnionym przez Ministerstwo Cyfryzacji”? Czy oznacza on, że Ministerstwo Cyfryzacji dostarczy wzór ankiety?**

Tak, Ministerstwo Cyfryzacji udostępni link do elektronicznej ankiety dla uczestników.

4. **W związku z realizacją projektów „Zaprogramuj przyszłość”, działanie 3.2, uzyskaliśmy informację, że nie jest konieczne zbieranie numerów PESEL od beneficjentów końcowych projektów. Czy i w tym przypadku możemy założyć, że nie będzie konieczne zbieranie ich od nauczycieli uczestniczących w mikroprojektach?**

W przypadku działania 3.2 POPC i projektów związanych z nauczaniem programowania w szkołach podstawowych, odstąpienie od obowiązku uzupełniania modułu „Uczestnicy projektu” w systemie SL2014 było wynikiem zgody udzielonej przez Instytucję Zarządzającą. Powyższa zgoda dotyczyła wyłącznie konkursów w działaniu 3.2 POPC i nie może być automatycznie stosowana do działania 3.1 POPC. Zgodnie z wzorem umowy o dofinansowanie dla konkursu w działaniu 3.1 Beneficjent zobowiązuje się do przedkładania wraz z każdym wnioskiem o płatność informacji o ostatecznych odbiorcach, zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 15 do umowy (*Zakres danych osobowych powierzonych do przetwarzania*) i na warunkach określonych w załączniku nr 19 (*Przetwarzanie i agregowanie danych ostatecznych odbiorców w centralnym systemie informatycznym*).

5. **W koncepcji realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1 w punkcie VI. Opis przebiegu systemu szkoleń i ewaluacji w punkcie 1 e pojawia się zapis odnoszący do rekrutacji szkół. Proszę o informację czy za opisaną rekrutację szkół/nauczycieli do udziału w szkoleniach odpowiada OPERATOR czy też GRANTOBIORCA? W opisie punktu VI.1 w nawiasie wskazujecie Państwo nie do końca dla nas precyzyjną informację „realizacja: operator, potem też grantobiorca”.**

Za rekrutację szkół/nauczycieli do udziału w szkoleniach zgodnie z kryteriami ustalonymi przez operatora odpowiada grantobiorca, co zostało wskazane w *Koncepcji realizacji projektu (część A)* w pkt. X.2 „Szczegółowe obowiązki grantobiorcy”. Rolą pkt. VI *Koncepcji...* jest wyodrębnienie etapów realizacji projektu. Zapis z pkt. VI lit. e) dotyczy jednego z etapów. W koncepcji w pkt. VI.1 wskazujemy, że działania w ramach etapu przygotowawczego będą realizowane zarówno przez operatora jak i grantobiorcę. Szczegółowy podział zadań został wskazany w pkt. IX „Szczegółowe obowiązki operatora” oraz w pkt. X. „Szczegółowe obowiązki grantobiorcy”.

6. **Czy supertrenerzy są szkoleni po zakończeniu konkursu grantowego i podpisaniu umów?**

Szkolenia supertrenerów mogą rozpocząć się po wyborze grantobiorców, gdyż supertrenerzy będą wskazani przez grantobiorców. Jeśli w projekcie będzie kilka konkursów grantowych, dopuszczalne jest też zorganizowanie kilku edycji szkoleń dla supertrenerów.

7. Czy dopuszcza się możliwość wyboru supertrenerów przez Operatora?

Takie rozwiązanie byłoby niezgodne z zapisami *Koncepcji realizacji projektu*. W pkt. X.3 dokumentu wskazano, że rekrutacja supertrenerów jest zadaniem grantobiorcy.

8. Proszę o informację jaki jest maksymalny termin realizacji projektu?

Zgodnie z pkt. XII *Koncepcji...* maksymalny termin realizacji projektu trwa od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie do czerwca 2023 r.

9. Ze względu na konieczność przygotowania dedykowanej ścieżki dla nauczycieli informatyki w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zastanawiamy się nad wyodrębnieniem konkursu grantowego na miniprojekty skierowane wyłącznie do nauczycieli informatyki. Czy takie rozwiązanie jest możliwe? Jest ono bardzo korzystne z merytorycznego punktu widzenia, natomiast nie byłyby rekrutowane zespoły szkolne zgłaszane przez dyrektora. Będziemy starali się, aby inni nauczyciele z danej szkoły zostali objęci wsparciem w ramach innego miniprojektu, aczkolwiek nie możemy tego z całą pewnością zagwarantować.

Zapisy *Koncepcji realizacji projektu* wskazują, że z danej szkoły powinny być objęte wsparciem grupy nauczycieli, w skład których będą wchodzić nauczyciele różnych przedmiotów oraz przedstawiciele kadry kierowniczej. Więc Państwa propozycja nie będzie zgodna z tym założeniem. Natomiast, w późniejszym etapie podczas tworzenia grup szkoleniowych możliwe byłoby stworzenie grupy tylko dla informatyków np. kilku szkół i praca ze scenariuszami zajęć dedykowanymi informatykom.

10. Projekt zakłada także dodatkowy cykl szkoleń dla informatyków. Jak należy zaprojektować te szkolenia, czy również wg *Ramowych programów szkoleń*? Czy grantobiorca deleguje supertrenera w obszarze informatyki, czy także ma to być kompleksowy cykl 45 h?

Zgodnie z *Ramowym programem szkolenia realizowanego w ramach projektu* zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli informatyki jest dodatkowym, dopuszczalnym elementem. W *Ramowym programie...* wskazano, że „Projekt dopuszcza zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli informatyki (klasy IV-VIII szkoły podstawowej i klasy I-III szkoły ponadpodstawowej, poziom podstawowy), które pomogą im lepiej przygotować się do prowadzenia zajęć z algorytmiki i programowania. Standardem dla tych działań jest nowa Podstawa programowa informatyki, a w szczególności dwa pierwsze cele ogólne i szczegółowe do nich zapisy. Modyfikacja przedstawionego tu Ramowego programu szkolenia dla takich działań jest zadaniem realizatora projektu.”. Jednocześnie *Koncepcja realizacji projektu* wskazuje, że dla informatyków należy przewidzieć alternatywną ścieżkę, więc konieczna będzie modyfikacja programu szkolenia. Możliwe jest zaangażowanie też supertrenera w obszarze informatyki.

11. Czy w koncepcji realizacji projektu w punkcie „Opis zastosowania w projekcie *Ramowych programów szkoleń nauczycieli w ramach projektu*.” należy wykazać uwzględnienie przez wnioskodawcę *Ramowych programów szkoleń w zaproponowanych scenariuszach zajęć, czy w projekcie w ogóle?*

Należy opisać i uzasadnić w jaki sposób Państwa projekt będzie spełniał wymogi określone w *Ramowych programach szkoleń nauczycieli w ramach projektu*. Jest to część opisowa, w której należy przedstawić najważniejsze założenia. Scenariusze są uszczegółowieniem tego opisu.

- 12. W Koncepcji realizacji projektu jest mowa o formach współpracy z ODN - Opis działań realizowanych we współpracy z instytucjami zajmującymi się problematyką doskonalenia nauczycieli. Natomiast jednocześnie ODN (w tym partnerstwa) mogą być grantobiorcami (w zasadzie muszą wystąpić zawsze jako strona umowy o powierzenie grantu). Czy Operator powinien przewidzieć poza przekazaniem grantu zainteresowanemu ośrodkowi doskonalenia nauczycieli, również inne formy współpracy? Czy chodzi o współpracę po realizacji grantu?**

Dokumentacja konkursowa wymaga, aby placówka doskonalenia nauczycieli była grantobiorcą lub partnerem grantobiorcy. Jednocześnie w *Koncepcji realizacji projektu* wskazujemy, że projekt jest mocno osadzony w placówkach doskonalenia nauczycieli, przyniesie on podniesienie kompetencji ich pracowników i zwiększy efekty szkoleń nauczycieli po projekcie. W innej części dokumentu jest też zapis, że trenerami mogą być pracownicy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli. Ponadto, operator zaplanuje i zrealizuje działania, które zapewnią wsparcie merytoryczne dla grantobiorców oraz supertrenerów/trenerów zaangażowanych przez grantobiorcę na każdym etapie trwania projektu.

W związku z tym, wnioskodawca powinien wskazać, w jaki sposób uwzględni potencjał ODN na etapie realizacji projektu, jakie działania wspierające ODN będzie wdrażał oraz jak będzie współpracował z ODN w celu zachowania trwałości rezultatów projektu (pkt VII Koncepcji).

- 13. Do obowiązków operatora należy m.in. przeszkolenie supertrenerów wskazanych przez grantobiorców, którzy będą potem szkolili trenerów. Czy w takim razie, w przypadku relatywnie małego grantu, gdzie jeden trener jest w stanie przeszkolić wszystkich nauczycieli również należy zachować układ: konsultant - supertrener - trener - nauczyciele?**

Zachowanie konstrukcji „konsultant - supertrener - trener – nauczyciele” jest obowiązkowe, gdyż każda z tych osób ma inną rolę w projekcie.

- 14. Określona w „Koncepcji...” tetrada: konsultant – supertrener – trener – nauczyciel zakłada, że najwyższe kompetencje posiada konsultant, a najniższe nauczyciel. Idąc za tym tokiem myślenia pytamy, czy nauczyciele także powinni być szkoleni odrębnie dla każdego z ustalonych obszarów? Jeśli tak, to czy trenerzy również nie powinni być przygotowywani odrębnie dla każdego z ww. obszarów. Jeśli nie, to jaki jest cel wskazywania przez grantobiorców supertrenera dla każdego z obszarów tematycznych?**

W każdym mikroprojekcie będzie zaangażowanych 4 supertrenerów (po jednym w każdej dziedzinie). Następnie supertrenerzy szkolą trenerów. Grantobiorca tworzy grupy szkoleniowe i jest jak najbardziej zasadnym, aby te grupy szkoleniowe były podzielone na grupy odpowiadające tym czterem dziedzinom. A następnie ci trenerzy szkolą nauczycieli. I też najbardziej zasadne z punktu widzenia merytorycznego przebiegu szkoleń jest tworzenie grup „przedmiotowych” czyli grupa nauczycieli przedmiotów humanistycznych, nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej itp. a nie traktowanie wszystkich nauczycieli z jednej szkoły jako oddzielnej grupy szkoleniowej.

- 15. Proszę o informację czy w podpunkcie 2 załącznika *Koncepcja realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”***

Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa część B, winno się opisać tylko założenia do sposobów ewaluacji szkoleń dla nauczycieli czy chodzi również o ewaluację szkoleń dla trenerów i supertrenerów?

Celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie korzystania z e-zasobów w procesie dydaktycznym. W związku z tym ewaluacja powinna dotyczyć efektów szkoleń dla nauczycieli.

- 16. Proszę o uściślenie czy w podpunkcie 2 załącznika *Koncepcja realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa Część B*, opisując założenia ewaluacji szkoleń powinniśmy bazować również na wskaźnikach projektu zawartych w *Koncepcji realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa Część A*, paragraf VIII?**

Kluczowe jest, aby nauczyciele nabyli/rozwinęli kompetencje w zakresie wykorzystania e-zasobów, określone m.in. w *Standardach kompetencji cyfrowych nauczycieli*.

Sposób ewaluacji szkoleń ma uwzględniać zapisy *Standardów kompetencji cyfrowych nauczycieli i Ramowych programów szkoleń*. Ewaluacja ma potwierdzić osiągnięcie zamierzonych efektów szkolenia i być przeprowadzona w szczególności na podstawie zgromadzonych materiałów w wyniku szkolenia raporty z zajęć, materiały wytworzone lub zgromadzone przez nauczycieli, opracowane/zmodyfikowane programy nauczania i scenariusze, raporty z ewaluacji zajęć w szkole).

- 17. Czy ponowne aplikowanie o grant wiąże się z ponownym szkoleniem supertrenerów? Jeżeli grantobiorca wskaże innych supertrenerów, operator szkoli ponownie ?**

Operator planując udzielić grantów, powinien założyć, że z każdego mikroprojektu grantobiorca wskaże mu 4 supertrenerów, których operator będzie szkolił. Może nastąpić sytuacja, w której ci sami supertrenerzy będą zaangażowani do dwóch mikroprojektów. Program szkoleń dla supertrenerów opracowuje operator, więc nie będzie zasadne ponowne szkolenie tej samej osoby z tego samego zakresu tylko dlatego, że będzie zaangażowana w kolejnym mikroprojekcie. Natomiast jeśli jeden podmiot realizuje dwa granty i angażuje innych supertrenerów, to wszyscy powinni być przeszkoleni.

- 18. Czy supertrenerzy są dedykowani na grant czy na grantobiorcę? Pytanie jest zasadne w sytuacji gdy 1 grantobiorca wnioskuję jednocześnie o 3 granty przykładowo, to czy ma wystać do przeszkolenia 12 supertrenerów czy 4? Czy ma dowolność w tym przedmiocie?**

Zgodnie z rozdziałem X. pkt 3 *Koncepcji* obowiązkiem grantobiorcy jest rekrutacja supertrenerów (po jednej osobie do każdej z czterech ww. grup przedmiotów), którzy będą uczestniczyli w szkoleniach zorganizowanych przez operatora, a potem szkolili trenerów. Zatem, każdy grantobiorca musi zapewnić 4 supertrenerów – po jednym dla każdej z czterech wymienionych grup przedmiotów tj.: edukacji wczesnoszkolnej, przedmiotów humanistycznych, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i przedmiotów artystycznych. Jeżeli jeden grantobiorca wnioskuję jednocześnie np. o 3 granty, to powinien zapewnić wymaganą liczbę supertrenerów dla każdego z wnioskowanych grantów. Należy podkreślić, że supertrenerzy mają nie tylko dobrze przygotować trenerów do prowadzenia szkoleń, ale także – wspólnie z trenerami – zapewnić mentoring szkołom i nauczycielom uczestniczącym w

projekcie w formie doradztwa/konsultacji w formie bezpośredniej lub za pośrednictwem platformy szkoleniowej [rozd. X. pkt 8 *Koncepcji*]. Należy równocześnie nadmienić, że jeden supertrener (ta sama osoba fizyczna) zaangażowany w kilku mikroprojektach nie powinien przechodzić wielokrotnie tej samej ścieżki szkoleniowej jeżeli przeszkolenie dotyczy tego samego zakresu.

19. Dokumentacja konkursu, określając liczbę godzin szkolenia dla nauczycieli, nie precyzuje czy są to godziny lekcyjne (45 min), czy zegarowe (60 min). Standardowo, w programach edukacyjnych przyjmuje się godziny szkoleniowe. Czy możemy tak przyjąć przygotowując programy szkoleń?

Są to godziny lekcyjne.

20. W *Koncepcji* jednym z obowiązków grantobiorcy jest „Zapewnienie mentoringu szkołom i nauczycielom uczestniczącym w projekcie w formie doradztwa/konsultacji udzielanych przez supertrenerów/trenerów prowadzących szkolenia w formie bezpośredniej lub za pośrednictwem platformy szkoleniowej” (str. 15, pkt 8). Czy oznacza to, że zarówno supertrenerzy jak i trenerzy muszą udzielać tego wsparcia nauczycielom, czy też mogą to robić jedni z nich, np. tylko trenerzy jako bezpośrednio szkolących nauczycieli?

Koncepcja (str. 13, pkt. 8) oraz Ramowy program szkoleń (str. 2 i 7, zał. 11 do Regulaminu konkursu) wskazują te etapy, kiedy mentoring jest świadczony przez trenerów (mentoring w wymiarze co najmniej 5 h dla grupy) podczas realizacji szkolenia. Przywołany w pytaniu zapis mówi o wsparciu jakie może otrzymać nauczyciel w okresie 6 miesięcy po zakończeniu kursu. Wówczas dopuszczalna jest sytuacja, kiedy mentoring będzie świadczony nie tylko przez trenerów ale i supertrenerów.

21. Proszę o wyjaśnienie, co powinno być dowodem na osiągnięcie wskaźnika rezultatu, tj. „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia”. Definicja wskaźnika w Katalogu definicji wskaźników dla Celu Tematycznego 2 brzmi: „Osoby, które ukończyły szkolenie w ramach działania 3.1 i uzyskały dokument potwierdzający ww. zakończenie np. dyplom, zaświadczenie, certyfikat itp. Oznacza to, że liczba tych osób nie może być wyższa, a będzie niższa od wskaźnika produktu znajdującego się w programie: Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym z e-usług).” Metoda pomiaru: „Wartość wskaźnika będzie tożsama z liczbą wystawionych ww. dokumentów”. Czy słusznie przyjmujemy, że po ukończeniu ścieżki szkoleniowej przez danego uczestnika projektu (a więc wypełnieniu wszystkich obowiązków: udział w 40 h szkolenia, przeprowadzeniu 2h lekcji z TIK, ewaluacji w szkole tych lekcji, poprawieniu i zamieszczeniu na platformie scenariuszy tych lekcji z e-materiałami), uczestnik nie musi być poddany badaniu kompetencji cyfrowych, aby wliczyć go do wskaźnika rezultatu bezpośredniego? Założyliśmy, że zamiast poddawania wszystkich uczestników badaniu kompetencji cyfrowych tuż po ukończeniu szkolenia, przeprowadzimy badanie kompetencji cyfrowych pół roku po ukończeniu szkolenia na próbie 1000 osób. Celem tego badania nie byłoby jednak udowodnienie wysokości wskaźnika rezultatu bezpośredniego, ale ewaluacyjne zbadanie efektów projektu. Czy nasze założenia są słuszne i zgodne z założeniami konkursu?

Definicja wskaźnika nie wymaga aby uczestnik był poddany badaniu kompetencji cyfrowych aby można było zaliczyć go do osiągniętej wartości wskaźnika rezultatu. Ewaluacja, która ma

potwierdzić osiągnięcie zamierzonych efektów szkolenia jest zgodna z założeniami projektu (może obejmować np. zbadanie na próbie kompetencji nauczycieli).

- 22. Proszę o wyjaśnienie, jaka powinna być relacja pomiędzy wskaźnikiem rezultatu bezpośredniego i produktu, tzn. jaki procent osób wliczanych do wskaźnika produktu powinny stanowić osoby wliczane do wskaźnika rezultatu bezpośredniego? Czy założenie, że 80% osób wliczanych do wskaźnika produktu to osoby, które nabyły/rozwinęły kompetencje (a więc są wliczane do wskaźnika rezultatu), jest założeniem zgodnym z założeniami konkursu? W SzOOP na poziomie całkowitym ta relacja wynosi 90%.**

Relacja pomiędzy wskaźnikiem rezultatu i produktów jest przyjmowana przez wnioskodawców indywidualnie dla projektu i nie jest ogólnie wskazana w dokumentacji konkursowej dla działania 3.1 POPC. Wnioskodawca powinien przyjąć odpowiednie założenie na etapie wniosku o dofinansowanie z uwzględnieniem ryzyk, które mogą wpłynąć w przyszłości na ukończenie pełnego cyklu szkolenia przez osobę, która weźmie udział w szkoleniu. Przyjęcie wartości docelowej wskaźnika rezultatu równej wartości docelowej wskaźnika produktu jest obciążone znacznym ryzykiem i nie jest rozwiązaniem rekomendowanym.

- 23. Czy możliwa jest sytuacja, że szkoła skieruje na szkolenie całą radę pedagogiczną (może poza nauczycielami W-F), tj. więcej niż jeden nauczyciel z każdego obszaru? Dokumentacja mówi o co najmniej jednym nauczycielu z każdego obszaru plus z grona kadry kierowniczej, ale wyobrażamy sobie sytuację, że szkoła będzie chciała delegować wszystkich (utworzy się kilka grup).**

Dokumentacja zakłada udział w szkoleniu **co najmniej jednego** nauczyciela szkoły z każdej grupy przedmiotów w danej szkole. Dopuszcza się zatem sytuację kiedy z danej szkoły weźmie udział więcej niż jeden nauczyciel z danej grupy przedmiotów. Należy przy tym pamiętać że grupa szkoleniowa może liczyć od 8 do 12 osób (w uzasadnionych przypadkach za zgodą operatora nawet 15 osób).

- 24. W jaki sposób szkoła, która zatrudnia mniej niż 10 nauczycieli, zobowiązana do zgłoszenia 2-3 uczestników szkoleń ma spełnić warunek, by zgłoszenia dokonać w czterech (właściwie w pięciu obszarach licząc jeszcze informatykę plus dyrektor)? Takich szkół jest w Polsce 8484 i stosując literalnie zapisy „Koncepcji...” nie będą mogły wziąć udziału w szkoleniach.**

W pkt. V.2 lit. a) *Koncepcji* wskazano wprost, że w szkoleniu powinny uczestniczyć co najmniej 2-3 osobowe zespoły ze szkół, w tym członek kadry zarządzającej – w przypadku szkoły, w której jest zatrudnionych mniej niż 10 nauczycieli. Tym samym zgłoszenie co najmniej dwóch osób z 10-osobowej szkoły będzie spełnieniem wymogu z *Koncepcji* i pozwoli nauczycielom z małych szkół uczestniczyć w projekcie.

- 25. Podobny problem dotyczy również szkół zatrudniających między 10 a 20 nauczycieli, które mają zgłosić cztery osoby, po jednej z pięciu obszarów? Takich szkół jest w Polsce 4039.**

W pkt. V.2 lit. b) *Koncepcji* wskazano wprost, że w szkoleniu powinny uczestniczyć co najmniej 4 osobowe zespoły ze szkół, w tym członek kadry zarządzającej – w przypadku szkoły, w której jest zatrudnionych od 10 do 20 nauczycieli. Tym samym zgłoszenie co najmniej czterech osób ze szkoły będzie spełnieniem wymogu z *Koncepcji* i pozwoli nauczycielom z takich szkół uczestniczyć w projekcie.

- 26. Czy ostatecznie grantobiorca jest zobowiązany zgłosić 4, 5, czy 6 supertrenerów?**

Grantobiorca zgłasza 4 supertrenerów (po jednym z danej grupy przedmiotów) oraz ewentualnie z zakresu informatyki, jeśli planuje też szkolenia dla tej grupy nauczycieli.

27. Jak rzeczywista struktura nauczania (różna liczba nauczycieli w poszczególnych obszarach określonych w *Koncepcji...*) ma się do konieczności typowania supertrenerów przez grantobiorców w równej liczbie dla każdego z określonych obszarów?

Zgodnie z dokumentacją konkursową grantobiorca rekrutuje do projektu 4 supertrenerów – po jednym w każdej z czterech grup przedmiotów. Natomiast w sytuacji, gdy w mikroprojekcie będzie więcej nauczycieli z danej grupy np. humanistycznej i trzeba będzie do ich przeszkolenia przygotować większą liczbę trenerów, liczba godzin pracy takiego supertrenera będzie większa. Będzie wynikać to z faktu, że będzie on musiał np. przygotować 2 grupy trenerów a nie jedną. Nie wykluczamy jednak również możliwości powołania przez grantobiorcę większej liczby supertrenerów, jeśli będzie taka potrzeba.

28. Czy dyrektor, uczący konkretnego przedmiotu, powinien zostać przeszkolony jako przedmiotowiec, czy jako dyrektor jak to zapisano w *Koncepcji*? Z uwagi na fakt, że w projekcie dyrektor ma pełnić w projekcie nadzór nad nauczycielami z jego szkoły wydaje się, że jako dyrektor. Czy rozumiemy prawidłowo? Żaden uczestnik szkolenia nie może wziąć udziału w dwóch rodzajach zajęć.

Dyrektor powinien być traktowany jako przedstawiciel kadry kierowniczej, nawet jeśli jest czynnym nauczycielem jednego z przedmiotów.

29. Czy należy w jakikolwiek sposób zaplanować ewaluację szkoleń kadry zarządzającej, która również uczestniczy w szkoleniach?

W przypadku kadry zarządzającej szkół (dyrektorów) – powinni oni wziąć udział w ankiecie, o której mowa w pkt. IX.21 *Koncepcji* realizacji projektu, gdyż jest to ankieta, którą będzie wypełniać każdy uczestnik szkoleń. Ponadto, operator, zgodnie z pkt. VI.4 przeprowadza ewaluację rozwoju szkoły w zakresie nowoczesnych technologii i metod nauczania (przygotowanie raportu z uwzględnieniem sprawozdań dyrektorów szkół).

30. W założeniach projektu mowa jest o uczestnikach o różnym stopniu kompetencji. Domyślam się, że dotyczy to kompetencji komputerowych. Jeśli tak, to dobrym pomysłem byłoby zorganizowanie zajęć w grupach jednorodnych, ale tutaj trafiamy na problem znajomości oprogramowania, choćby Geogebra.

Tak, chodzi o kompetencje w posługiwaniu się technologią – komputerami, siecią i oprogramowaniem. Grupy będą na poziomie podstawowym lub zaawansowanym, z przewagą tych pierwszych [*Koncepcja...*, rozdz. IX p. 3a.]. Dopuszcza się organizację szkolenia, w szczególności zajęć stacjonarnych, dla grupy łączonej - składającej się z nauczycieli, którzy odbywają szkolenia na poziomie podstawowym i zaawansowanym.

31. Z naszych doświadczeń wynika, że znacznie ważniejsze dla nauczyciela (tym bardziej dla jego ucznia) są umiejętności oceny wartości merytorycznej gotowych rozwiązań e-materiałów i doboru ich do sytuacji w klasie. Internet aż kipi od propozycji bardzo różnej jakości. Warto być może zaplanować zajęcia na których zostaną wypracowane kryteria oceny takich materiałów i umiejętności ich krytycznej analizy?

W projekcie jest mowa o obydwu: tworzeniu propozycji metodycznego przeprowadzania zajęć z wykorzystaniem gotowych materiałów, jak i przygotowanie do tworzenia przez nauczycieli materiałów autorskich. Z żadnego z tych punktów nie można zrezygnować.

- 32. Co jest ważniejsze dla nauczyciela - umiejętność opracowywania własnych materiałów, czy też scenariuszy lekcji ze świadomym wykorzystaniem zasobów internetu? W naszym przekonaniu to drugie, chociaż absolutnie nie odmawiamy prawa do własnej twórczości. Są nauczyciele tworzący materiały znakomitej jakości, ale wymaga to zarówno świetnego przygotowania merytorycznego jak i biegłej znajomości narzędzi. Wydaje nam się, że zgranie tych rzeczy w tak krótkim czasie może być trudne. Czy jest możliwe takie rozłożenie akcentów, aby np. poznanie narzędzi było przesunięte do części e-learningowej?**

Tak, jak pisaliśmy wyżej – nie można zrezygnować z żadnej opcji – obydwie są ważne. Nauczyciel może tworzyć własne dokumenty, kalkulacje, bazy danych, prezentacje, multimedia (obrazy, filmy, dźwięki), quizy, zadania, itp. Przygotowanie do takiej takiejgo działania nie wykracza poza możliwości opisanego w koncepcji szkolenia – zajęcia te powinny mieć formę mieszaną.

- 33. Czy w celu zapewnienia skalowalności e-materiałów pomiędzy platformami/portalami, Operatorowi zostaną udostępnione kody źródłowe e-podręczników (oprogramowanie do platformy e-podręczniki)?**

Nie ma takiej konieczności. Należy korzystać z e-podręczników w wersji aktualnie udostępnianej. W projekcie nie ma wymogu „skalowalności e-materiałów pomiędzy platformami/portalami”. Udostępniona przez Operatora platforma powinna natomiast zapewnić tworzenie materiałów zgodnie ze standardami platform edukacyjnych, w tym z wykorzystaniem dostępu do e-podręczników. Materiały powinny być w formacie standardowo akceptowanym przez platformy. Przykładem takiego formatu jest SCORM (minimum SCORM 2004 lub wyżej).

- 34. Wg. eksperta platforma zawiera kilka błędów krytycznych dot. głównie braku odpowiednich etykiet przy formularzach, co sprawia, że nie są one do odczytania dla osób niewidomych. Brak jest opisów alternatywnych przy elementach graficznych. Teksty pytań są traktowane jako grafiki, co powoduje, że nie są czytelne. Istnieją także błędy w strukturze strony (np. brak odpowiednich oznaczeń nagłówków, co powoduje problemy przy nawigacji). Również dla osób słabowidzących strona jest niedostosowana - wiele miejsc ze słabymi kontrastami. Z punktu widzenia dostępności - nie nadaje się, chyba, że można wprowadzić poprawki. Ale jeśli nie można ingerować w treść, to zapewne w strukturę strony też nie.**

Podane w dokumentacji narzędzie jest przykładowym, które wnioskodawca może, ale nie musi wykorzystać w projekcie. Nie jest to produkt wytworzony w projekcie, więc nie możemy wymagać od autorów platformy, aby spełniała ona wymogi konkursu w zakresie dostępności. To do Państwa decyzji należy zatem czy wykorzystacie tę platformę i np. inne narzędzie, które będzie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeśli takie będą brać udział w projekcie. Z punktu widzenia realizacji projektu kluczowe jest, aby każdy z nauczycieli uczestniczył w teście kompetencji cyfrowych w celu ustalenia jego umiejętności i przydzielenia do grupy o właściwym poziomie zaawansowania. IOK nie narzuca jednego konkretnego rozwiązania/narzędzia, które ma zostać zastosowane do tego procesu.

35. Po przeanalizowaniu wszelkich możliwości wydaje się, że jest pewna nieścisłość w odniesieniu do platformy szkoleniowej w ramach projektu (e-zasoby). Sugerowanym środowiskiem jest platforma Moodle (wg nas najlepszy wybór i planowany przez nas w projekcie) jednak jak się okazuje Moodle nie spełnia standardu SCORM 2004 wymienionego w odpowiedzi:

Materiały powinny być w formacie standardowo akceptowanym przez platformy (np. minimum SCORM 2004 lub wyżej).

Na [stronie Moodle](#) można przeczytać taką informację o tym, że nie spełnia standardu SCORM 2004. Prośba o doprecyzowanie czy w takim wypadku platforma Moodle jest akceptowalnym rozwiązaniem czy nie?

Uprzejmie informuję, że Platforma Moodle jest tylko jedną z propozycji – Wnioskodawca ma pełną swobodę i sam decyduje, jakie rozwiązanie wybiera. Co prawda na stronie: https://docs.moodle.org/35/en/SCORM_FAQ#Supported_Versions znajduje się informacja, że SCORM 2004 nie jest wspierany na platformie Moodle, jednak w dalszej części tego artykułu autorzy informują, że jeśli ktoś ma zamiar wykorzystywać standard SCORM 2004 na platformie Moodle, to firma Rustici Software posiada rozwiązanie, które to umożliwia.

Na stronie: <https://www.moodlenews.com/2010/scorm-cloud-moodle-gets-certification/> znajduje się informacja w jaki sposób obsłużyć SCORM w Moodle, a pod adresem: https://support.scorm.com/hc/en-us/articles/206164116-Getting-Started-Dispatch-?_ga=2.45722978.712653665.1539334257-1820038309.1539334257 materiał video na temat narzędzia [SCORM Cloud Dispatch](#).

36. W ogólnych założeniach konkursu (pkt IV. 3) określono liczby nauczycieli z poszczególnych województw. Co decyduje o przynależności nauczyciela do konkretnego województwa. miejsce pracy czy miejsce zamieszkania?

Decydująca jest lokalizacja szkoły, w której pracuje dany nauczyciel.

Scenariusze zajęć

1. Proszę o uściślenie czy grupa docelowa uczestnicząca w planowanych szkoleniach (na konkursowym etapie sporządzania dokumentacji) powinna być podzielona tylko na poziomy zaawansowania (poziom podstawowy, zaawansowany, nauczyciele informatyki) czy dodatkowo również na obszary kształcenia (edukacja wczesnoszkolna, przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, artystyczne)?

Dokumentacja konkursowa nie wymaga wprost, aby grupy szkoleniowe były podzielone również na obszary kształcenia, jednakże scenariusze powinny uwzględniać fakt, że uczestniczyć będą nauczyciele z różnych grup przedmiotów. Wnioskodawca powinien zaproponować realizację szkoleń w taki sposób, który będzie uwzględniać wymagania dokumentacji konkursowej. Natomiast sztywny podział na grupy pod kątem obszaru kształcenia nie jest wymagany.

2. Czy można zmienić kolejność poszczególnych modułów szkoleniowych? Zapis z Ramowego Programu sugeruje możliwość zmiany czasu przeznaczanego na moduły, natomiast nie reguluje kwestii kolejności.

Co do zasady *Ramowy Program* nie zabrania zmian w zakresie kolejności realizacji modułów (z wyjątkiem modułu nr 8, który jest wskazany jako zajęcia końcowe), jeśli jesteście Państwo w stanie zapewnić skuteczność zaproponowanego rozwiązania. Natomiast takie rozwiązanie będzie podlegało ocenie ekspertów, którzy będą weryfikowali czy zaproponowane przez Państwa podejście pozwoli na osiągnięcie celów projektu.

- 3. Na ile ramowy program szkolenia ma charakter sztywny? Czy możliwe są modyfikacje programu polegające na zmianie liczby godzin między blokami? Czy możliwe jest wprowadzenie innych bloków?**

To jest ramowy program. Powinien jednak pozostać podział godzinowy na etapy szkolenia (30+10+5). Dwa ostatnie etapy są dość sztywne – w szkole nauczyciel ma wdrożyć opracowane scenariusze, a na końcu – przedstawić swoje doświadczenia i refleksje. Ewentualne zmiany są możliwe w pierwszym bloku, w ramach 30 godzin zajęć. Powinny jednak zapewnić realizację programu szkolenia.

- 4. Czy zadanie Operatora "7. opracowanie programów szkoleń zgodnych ze Standardami kompetencji cyfrowych i Ramowymi programami szkoleń.." należy utożsamiać z „opracowaniem scenariuszy zajęć”. Co ma stanowić załącznik do dokumentacji ? czy są to odrębne opracowania? Chcemy być pewni co jest niezbędne na etapie wnioskowania w konkursie.**

Zgodnie z kryterium merytorycznym obligatoryjnym nr 4 *Przygotowanie scenariuszy zajęć*: „Weryfikacji podlega, czy wnioskodawca przygotował ramowe scenariusze szkoleń uwzględniające zapisy Koncepcji realizacji projektu i Ramowych programów szkoleń nauczycieli w ramach projektu”. W związku z tym powinny to być scenariusze szkoleń/zajęć. Natomiast powinny one uwzględniać wymagania określone w załączniku nr 11 do Regulaminu „Ramowy Program szkolenia realizowanego w ramach projektu”. Scenariusze powinny być załącznikiem do koncepcji realizacji projektu (część B).

- 5. Nasza interpretacja dokumentacji projektowej oraz FAQ-ów ze strony konkursu doprowadziła do następujących założeń, iż scenariuszy powinno się pojawić ok. 12 (3 dla każdego poziomu edukacji x 4 obszary kształcenia z uwzględnieniem stopnia zaawansowania). Jak szczegółowe mają to być scenariusze, czy mamy skupić się na danym przedmiocie w obrębie obszaru (np. z obszaru matematyczno – przyrodniczego wybieramy zagadnienie z matematyki: Lekcja „funkcje” i opisujemy jak można przeprowadzić zajęcia wykorzystując TIK i e-zasoby, lub z obszaru humanistycznego „lekcja historii Poczet Królów Polski- Mieszko I”, scenariusz jak można przekazać uczniom wiedzę o panowaniu Mieszka I z wykorzystaniem e-zasobów? Czy może jednak powinniśmy kierować uwagę na ogólnych założeniach metodologicznych, jak kształcić? Te 4 obszary kształcenia są niezwykle obszerne i zawierają kompletnie różne przedmioty. Dokumentacja nie precyzuje, stąd szereg pytań co do scenariuszy.**

Ramowe scenariusze szkoleń powinny być skorelowane z wymaganiami dotyczącymi kryteriów rekrutacji szkół/nauczycieli do udziału w szkoleniach (*Szczegółowe obowiązki operatora pkt 3*) i uwzględniać: udział w szkoleniach spectrum nauczycieli reprezentujących wszystkie etapy edukacyjne (I – klasy I-III szkoły podstawowej, II – klasy IV-VIII szkoły podstawowej i III – szkoły ponadpodstawowe) i obszary kształcenia (tj. edukacja wczesnoszkolna, przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, artystyczne), obligatoryjny udział w szkoleniach przedstawicieli kadry kierowniczej szkoły, możliwość udziału w szkoleniach nauczycieli

informatyki (klasy IV-VIII szkoły podstawowej i klasy I-III szkoły ponadpodstawowej – zgodnie z zapisami *Ramowego programu szkoleń*, str. 2). Wnioskodawca powinien przedstawić ramowe scenariusze szkoleń uwzględniające ww. aspekty, jak również fakt, że nauczyciele będą szkoleni na dwóch poziomach – tj. podstawowym i zaawansowanym. Operator powinien zaproponować również jednolity szablon scenariusza lub taki szablon powinien być narzucony przez zamawiającego. Należy również wziąć pod uwagę że docelowy scenariusz zostanie wypracowany przez nauczyciela na szkoleniu, tak więc szczegółowy opis przebiegu zajęć – np. czynności nauczyciela i czynności ucznia – oraz ramy czasowe poszczególnych fragmentów zajęć powinny być wypracowane na szkoleniu podczas zajęć nauczyciela z trenerem.

- 6. Niejasny jest dla nas termin "szablon scenariusza". Z materiałów MEN wywnioskowaliśmy że jest to szablon dla uczestników szkolenia i zgodnie z nim powinni opracowywać swoje materiały, ale nie wiem, czy to dobra interpretacja. Jeśli tak, to czy istnieje szablon dotyczący zajęć szkoleniowych?**

„Szablon scenariusza” – określenie występujące w „Ramowym programie szkolenia ...”, [p. 5.1] – jest to szablon dla scenariuszy zajęć opracowywanych przez uczestników szkoleń. Szablon takiego scenariusza przygotowuje Operator, by wszystkie scenariusze utworzone w projekcie miały jednolitą strukturę w związku z wymogiem udostępnienia ich po zakończeniu szkolenia na platformie.

Kwalifikowalność wydatków i udzielanie zamówień w projekcie

- 1. Proszę o informację czy w ramach konkursu z działania 3.1 POPC kwalifikowalne są koszty zakupu serwera oraz macierzy w celu stworzenia 75 tys. indywidualnych kont dla nauczycieli na platformie e-learningowej, a także zamieszczania materiałów szkoleniowych opracowanych przez Wnioskodawcę oraz wypracowanych przez 75 tys. nauczycieli.**

Katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 nie przewiduje dla obecnego naboru kosztów związanych z zakupem czy budową infrastruktury oraz sprzętu (z wyłączeniem wyposażenia stanowisk pracy).

Koszty związane ze stworzeniem i utrzymaniem domen (platform) i portali oraz usługi hostingu w okresie trwania projektu powinny być rozliczane w ramach kategorii „Usługi zewnętrzne” lecz w naszej opinii powinien to być zakup usługi (czyli wykonanie/utrzymanie platformy) przez podmiot zewnętrzny, a nie zakup infrastruktury typu serwer czy macierz.

- 2. Czy do personelu projektu zaliczają się osoby zaangażowane w oparciu o umowy cywilnoprawne?**

Osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych są zaliczane do personelu projektu wyłącznie na potrzeby wyliczenia wysokości kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem, zgodnie z Rozdziałem 3.4 *Katalogu wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020*.

We wniosku o dofinansowanie osoby zatrudnione w oparciu o umowy cywilnoprawne powinny być wykazywane w kategoriach „Personel merytoryczny” oraz „Zarządzanie projektem – personel”.

3. W ramach realizacji projektu wyłonionego w naborze nr POPC.03.01.00-IP.01-00-004/18 planujemy organizowanie regularnych, ponadregionalnych spotkań uczestników i interesariuszy projektu, obejmujące przegląd dobrych praktyk, wymianę doświadczeń pomiędzy nauczycielami, dyrektorami szkół, organizatorami szkoleń (placówkami doskonalenia nauczycieli), wypracowywanie regionalnych planów trwałości projektu. Przewidujemy organizację wizyt studyjnych oraz tworzenie sieci współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, mediami i przedsiębiorcami służących budowaniu świadomości konieczności zaangażowania w podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli. Działania te służą realizacji celów wynikających z dokumentacji konkursowej, z której wynika, że celem długookresowym jest „stworzenie mechanizmu trwale podnoszącego kompetencje cyfrowe [...]”. Pozostałe cele i zadania obejmują m.in.– promowanie współpracy nauczycieli i wymiany doświadczeń, wytworzenie środowisk nauczycieli, kształtowanie świadomej i otwartej postawy, powstanie „community of practice” (sieciowanie). Realizacja tych zadań pociąga za sobą wydatki ponoszone m.in. na zaangażowanie specjalistów w zakresie trwałości, prowadzących spotkania i moderatorów warsztatów, opłacenie wynajmu pomieszczeń na spotkania i warsztaty, wyżywienie, koszty wizyt studyjnych, inne usługi specjalistyczne itp. W naszej opinii są one różne od tych przewidzianych w kategorii informacja i promocja. W ramach której kategorii mogą być rozliczane wydatki związane z tymi działaniami?

W sytuacji ponoszenia przez operatora kosztów związanych z zatrudnianiem specjalistów wykonujących opracowania, raporty, badania na rzecz projektu, należy takie wydatki przypisać do kategorii „Personel merytoryczny”. Natomiast koszty takie jak wynajem sali czy usługa cateringu powinny być rozliczane jako „Usługi zewnętrzne”.

4. W *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie*, pkt 15. „Zakres finansowy” jest mowa o kategorii kosztów – usługi zewnętrzne. W pozycji 2) mowa jest o szkoleniach i spotkaniach organizacyjnych dla supertrenerów i trenerów. Natomiast z Koncepcji realizacji projektu wynika iż po stronie Operatora jest przeszkolenie Supertrenerów przez ekspertów zapewnionych przez Operatora. Jak rozumiem przeprowadzenie szkoleń trenerów leży po stronie Grantobiorców w ramach grantu. Nie wiem dlatego zatem ujęto w pozycji 2) także trenerów. Chyba że chodzi wyłącznie o spotkania informacyjne.

Przeszkolenie trenerów jest obowiązkiem grantobiorcy i koszty te są pokrywane z grantu.

Natomiast zapis w *Instrukcji* wskazuje, że w ramach kwalifikowalnych kosztów są też szkolenia i spotkania organizacyjne dla supertrenerów i trenerów. Taki zapis pozwala na ewentualne organizowanie działań z udziałem trenerów. Ale jest to bardziej ujęte jako możliwość ale nie obowiązek do zrealizowania, zwłaszcza, że operator ma do dyspozycji środki w wysokości do 20% wydatków kwalifikowalnych projektu.

5. Czy możliwe jest aby Operator w jakikolwiek sposób angażował do projektu pracownika/współpracownika ODN-u (np. w roli konsultanta merytorycznego, czy eksperta, czy jako osobę tworzącą treści merytoryczne), który jest jednocześnie Grantobiorcą?

Dopuszcza się taką możliwość pod warunkiem, że grantobiorca dołoży wszelkich starań aby proces wyboru przebiegał w sposób bezstronny z jednoczesnym zobowiązaniem pracowników do zachowania poufności informacji dotyczących prowadzonych konkursów.

- 6. Czy trenerzy /supertrenerzy, których wybierze Grantobiorca muszą być zatrudnieni z zasobów kadrowych ODN-u, czy możliwy jest wybór „z zewnątrz” - umowa cywilno – prawna? Jaka jest podstawa zaangażowania trenerów i supertrenerów?**

Dopuszcza się taką sytuację, że trener/supertrener będzie zatrudniony z zasobów kadrowych ODN. Należy wówczas pamiętać, że konieczne jest zastosowanie odpowiedniej formy zatrudnienia pracownika i przestrzeganie zasad mówiących o zatrudnianiu pracowników partnera (trzeba pamiętać że ODN będzie zawsze partnerem grantobiorcy, a zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi do kwalifikowalności „w przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie”). Grantobiorca rekrutuje trenerów i supertrenerów na podstawie określonych przez Operatora kwalifikacji wymaganych od supertrenerów oraz trenerów szkolących nauczycieli.

- 7. Czy w ramach opisu działań wspierających ODN-y dopuszczalne jest np. wsparcie sprzętowe? Np. doposażenie sali, zakup sprzętu (w ramach grantu zakup sprzętu jest dopuszczalny)? Czy operator może kwalifikować taki wydatek?**

Nie ma takiej możliwości. Sprzęt może być kwalifikowalny wyłącznie w ramach wydatków Grantobiorcy.

- 8. Czy zabronione jest jakiegokolwiek wynagrodzenie nauczycieli za udział w szkoleniach ?**

W ramach konkursu nie przewiduje się wynagradzania nauczycieli za udział w szkoleniach czy finansowania nagród.

- 9. W jaki sposób mają być wynagradzani trenerzy i supertrenerzy, czy ma to być stawka rynkowa ustalona na podstawie analizy rynku? Czy Grantobiorcy (ODN) mają kierować się kartą pracy nauczyciela? Należy pamiętać, że supertrener powinien legitymować się wysokimi kompetencjami co oznacza, że jego wynagrodzenie musi opierać się o stawki rynkowe, aby zachować jakość szkoleń. Podobnie trenerzy. Musimy wiedzieć, czy te koszty będą w pełni kwalifikowalne.**

Wynagrodzenia trenerów i supertrenerów są wydatkami kwalifikowalnymi zgodnie z *Katalogiem wydatków kwalifikowalnych*. Ich wysokość powinna być ustalona w oparciu o stawki rynkowe za tego typu usługi. Stawki przekraczające stawki rynkowe za dany rodzaj usługi powinny skutkować np. pomniejszeniem wydatków na wynagrodzenia w ramach mikroprojektu (co do zasady niekwalifikowalnością). W tym celu Operator powinien ustanowić w procedurze wyboru grantobiorców odpowiednie kryteria wyboru projektów, które będą weryfikowały racjonalność wydatków mikroprojektów, w tym wysokość kosztów wynagrodzeń.

- 10. Czy kalkulator jest narzędziem elektronicznym? Kwestia jest ważna. Kalkulator może odgrywać istotną rolę w procesie nauczania matematyki na każdym etapie edukacji (choć w różny sposób) i służyć nie tylko do prostego rachowania, ale do zauważania prawidłowości, badania własności liczb, rozwiązywania problemów itd.**

W trakcie szkoleń jak najbardziej dopuszczalne jest korzystanie z kalkulatorów jako narzędzi/pomocy dydaktycznych.

11. Z uwagi iż koszt organizacji szkoleń – dojazdy i noclegi supertrenerów i trenerów pojawia się zarówno w kategorii GRANTY 1b) jak i Usługi zewnętrzne punkt 2c), czy oznacza to, że zarówno Operator jak i Grantobiorca mogą ponosić te koszty?

Należy tu spojrzeć na zakresy odpowiedzialności operatora i grantobiorcy który uzasadnia podział kosztów kwalifikowalnych w Katalogu. Operator odpowiada za przygotowanie merytoryczne i organizacyjne oraz przeprowadzenie szkoleń dla supertrenerów (w tym celu zatrudnia konsultantów). Rodzaje wydatków wskazane w pkt 2c) dotyczą właśnie tych szkoleń/tego wsparcia udzielanego supertrenerom – operator może sfinansować np. dojazdy i noclegi personelu merytorycznego (konsultantów) oraz supertrenerów.

Z kolei grantobiorca odpowiada za organizację szkoleń dla trenerów (którzy będą szkoleni przez supertrenerów) i w ramach kosztów organizacji mogą sfinansować np. dojazdy i noclegi supertrenerów i trenerów.

12. Czy z punktu widzenia kwalifikowalności wydatków możliwe jest zaangażowanie w ramach personelu projektu – Mentora/Eksperta – prawnika dedykowanego supertrenerom, odpowiedzialnego za wsparcie w obszarze prawnym (głównie prawa autorskie, ochrona danych osobowych) na okres realizacji projektu. Chcemy uniknąć podważenia kategorii wydatków przypisanej do kosztów pośrednich - obsługa prawna w projekcie.

Zgodnie z zapisami *Koncepcji realizacji projektu* obowiązkiem operatora jest zapewnienie konsultantów do wsparcia merytorycznego supertrenerów zatrudnionych przez grantobiorców na poziomie regionalnym (zapewnienie supertrenerom wsparcia mentorskiego przez okres trwania projektu).

W związku z tym, wsparcie np. w zakresie praw autorskich powinno być świadczone przez zatrudnionych mentorów, posiadających kompetencje w tym obszarze. Jest to wówczas osoba z personelu merytorycznego a nie obsługa prawna projektu.

13. Czy w przypadku personelu zatrudnionego na cały etat w projekcie, kwalifikowalne są koszty premii regulaminowej wypłacanej pracownikom etatowym operatora, na podstawie obowiązującego regulaminu wynagradzania?

Zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* „Wydatkami kwalifikowalnymi w przypadku wynagrodzenia personelu mogą być również nagrody (z wyłączeniem nagrody jubileuszowej) lub premie, o ile są pełnione łącznie następujące warunki:

- a) nagrody lub premie zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania danej instytucji, lub też innych właściwych przepisach prawa pracy,
- b) nagrody lub premie zostały wprowadzone w danej instytucji, co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie,
- c) nagrody lub premie potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu zaangażowanego do realizacji projektów oraz pozostałych pracowników beneficjenta,
- d) nagrody lub premie przyznawane są w związku z realizacją zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy.”.

14. Czy koszt przygotowania trenerów (szkolenia prowadzone przez supertrenerów) leży po stronie grantobiorców i powinien być oszacowany w mikroprojekcie?

Koszt przygotowania trenerów (wynagrodzenia supertrenerów i organizacja szkoleń) jest kosztem ponoszonym przez grantobiorcę i powinien być oszacowany w mikroprojekcie.

15. Czy w przypadku zlecenia usługi dostarczenia platformy podmiotowi zewnętrznemu (usługa zewnętrzna) jego zasób kadrowy/personel zatrudniony (umowa cywilnoprawna lub umowa o pracę) będzie zakwalifikowany jako personel merytoryczny w wydatkach projektu?

W przypadku, gdy realizator projektu zleca wykonanie platformy firmie zewnętrznej taki wydatek powinien być wskazany w kategorii „Usługa zewnętrzna”.

Wniosek o dofinansowanie i załączniki

1. Czy *Koncepcję realizacji projektu* należy opracować na dokumencie word – zał. 8 część b, zamieszczonym na stronie konkursu?

Tak, *Koncepcja realizacji projektu* jest załącznikiem obligatoryjnym i powinna zostać przygotowana zgodnie ze wzorem stanowiącym zał. nr 8 b do Regulaminu konkursu. Format zapisu ostatecznej wersji składanej do CPPC jest dowolny– np. doc lub pdf. Ważne jest, aby plik pozwalał na wyszukiwanie.

2. Jak rozumie operator w kategorii Granty wykazuje ogólną pulę grantów (min. 80%) jaką przekaze grantobiorcom, nie wykazując poszczególnych wydatków? Rodzaje wydatków w ramach kategorii Granty stanowią wytyczne dla grantobiorców? Jako operator nie precyzujemy wydatków jakie poniesie grantobiorca, natomiast dyscyplinujemy go/informujemy o wartościach granicznych poszczególnych wydatków, np. koszty zarządzania – max. 20% grantu?

We wniosku o dofinansowanie składanym do CPPC należy wykazać kwotę ogółem na granty. Natomiast operator ogłaszając nabór grantobiorców, powinien zawrzeć w swoich regulacjach i weryfikować wymóg przestrzegania przez grantobiorców limitów na poszczególne kategorie.

3. Proszę o uściślenie czy załącznikiem do dokumentu (składanego wraz z wnioskiem konkursowym) *pt.: Koncepcja realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa Część B*, winny być Ramowe Programy Szkoleń (PATRZ: paragraf XI. Pkt. 2 *Koncepcji realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa Część A*; czy Ramowe scenariusze Zajęć (PATRZ: *Koncepcja realizacji projektu w ramach konkursu w Działaniu 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa Część B*, Załącznik nr 1)?

Zgodnie z kryterium merytorycznym obligatoryjnym nr 4 *Przygotowanie scenariuszy zajęć*: „Weryfikacji podlega, czy wnioskodawca przygotował ramowe scenariusze szkoleń uwzględniające zapisy *Koncepcji realizacji projektu* i Ramowych programów szkoleń nauczycieli w ramach projektu”. W związku z tym powinny to być scenariusze szkoleń/zajęć. Natomiast powinny one uwzględniać wymagania określone w załączniku nr 11 do Regulaminu „Ramowy Program szkolenia realizowanego w ramach projektu”.

4. Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku*, wnioskodawca zobowiązany jest odnieść się do wszystkich wskaźników, ale w sytuacji, gdy zakres projektu nie wiąże się z realizacją wskaźnika, należy wpisać w wyznaczone pole generatora zero. W kryteriach doboru nauczycieli na szkolenia we wniosku nie znaleźliśmy żadnej wzmianki o tym, by uwzględniać przy doborze dodatkowo kryteria wieku, płci, niepełnosprawności. W związku z powyższym, zgodnie z logiką należałoby wpisać zero i wypełnić tylko wskaźniki kluczowe (liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi) oraz specyficzne dla projektu (deklarowana liczba nauczycieli z terenu każdego województwa, z wyszczególnieniem gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich do 20 tys.) – zgodnie z koncepcją realizacji projektu. Czy możemy prosić o potwierdzenie czy nasze założenie jest prawidłowe?

Wskaźnik kluczowy „Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym z e-usług)” jest w formularzu wypełniany automatycznie jako suma wskaźników specyficznych dla programu w podziale na wiek. W związku z tym konieczne jest podanie wartości większych niż 0 co najmniej dla tych wskaźników. Oczywiście będą to dane szacunkowe, bo faktyczny wiek uczestników projektu będziecie Państwo znali po zakończeniu rekrutacji przez grantobiorców. Co do wskaźników w zakresie niepełnosprawności – jest możliwość pozostawienia wartości 0. Obowiązkowe jest wypełnienie danych w tabeli *Deklarowana liczba nauczycieli szkół dla dzieci i młodzieży z terenu każdego województwa*.

5. W dokumencie *Koncepcja realizacji projektu część A*, punkt IV. Ogólne założenia konkursu, w tabeli w podpunkcie 3. wskazano minimalną liczbę nauczycieli w województwach, którzy wezmą udział w projekcie – 75 371. Natomiast w punkcie 6. jest napisane, że: Liczba wybranych grantobiorców i ich możliwości szkoleniowe muszą zapewnić poprawną realizację szkoleń i przeszkolenie wymaganej w pkt 1 liczby nauczycieli. Pytanie dotyczy oszacowania wskaźnika wykonania, czy liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usług) ma być taka sama jak liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia (uzyskały dokument potwierdzający na zakończenie)? Zgodnie z instrukcją ta druga liczba powinna być niższa, co jest logiczne, ze względu na różne okoliczności i działanie siły wyższej, jednak w koncepcji projektu Część A wyraźnie jest napisane, że chodzi o przeszkolenie wskazanej liczby uczestników – 75 371. Proszę o odpowiedź jak interpretować powyższe zapisy i jak to poprawnie ująć we wniosku?

Beneficjent zobowiązany jest udzielenia grantów na mikroprojekty, w których wsparciem musi zostać objętych co najmniej 75 371 nauczycieli (przy jednoczesnym zachowaniu wymaganych proporcji w poszczególnych województwach i typach gmin, zgodnie z tabelą zawartą na stronie 7 *Koncepcji realizacji projektu część A*). Oznacza to, że zaplanowana we wniosku wartość docelowa wskaźnika „Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usług)” powinna być równa co najmniej 75 371 osób. Natomiast wartość wskaźnika rezultatu „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia” powinna odnosić się do osób, które ukończyły szkolenie. Dopuszczamy przyjęcie założenia, że liczba osób, które zakończyły udział, będzie niższa niż tych, które rozpoczęły (sytuacje losowe, zmiany prawne, organizacyjne itp.). Ważne, abyście Państwo realistycznie określili wskaźnik rezultatu, jak również uzasadnili wartość docelową w pkt. 9b wniosku o dofinansowanie.

6. Na stronie CPPC w dokumentacji konkursowej znajdują się dwa pliki Excel – zał. 4 i zał. 6. Który z nich stanowi obowiązkowy załącznik do dokumentacji aplikacyjnej?

Wnioskodawca powinien złożyć dokument przygotowany zgodnie z załącznikiem nr 6 do wniosku o dofinansowanie.

7. **Jak należy rozumieć wskaźnik: Liczba wspartych PIAP, inaczej jest opisany w instrukcji wypełniania wniosku, inaczej we wzorze wniosku. We wzorze WOD (str.11) figuruje informacja: usunięto wskaźnik z WLWK, co oznacza, że nie jest kluczowy, nie wpisujemy żadnej wartości? Gdyż, np. projekt ma się opierać o efekty programu Aktywna TABLICA a Operator ma nie doposażać sal? W instrukcji jest zawarte wyjaśnienie wskaźnika, co za tym idzie, wnioskodawca powinien rozważyć i wskazać ile Punktów zostanie doposażone. Koszty sprzętu nie są kwalifikowalne po stronie Operatora? Czy jest to błędne założenie?**

ODP: Wskaźnik „Liczba wspartych PIAP” jest wskaźnikiem specyficznym dla programu zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie oraz samym Generatorem wniosków. Wnioskodawca, we wniosku o dofinansowanie, zobowiązany jest odnieść się do wszystkich wskaźników również do wskaźnika „Liczba wspartych PIAP”, nadając im wartości docelowe (wyrażające wartości, które Wnioskodawca planuje zrealizować wyłącznie w wyniku realizacji Projektu). W sytuacji, gdy zakres Projektu nie wiąże się z realizacją danego wskaźnika, należy wskazać „0,00”, jako wartość docelową. Tak, sprzęt nie jest wydatkiem kwalifikowalnym na poziomie Operatora.

8. **Czy dokument „Koncepcja realizacji projektu część A” jest dokumentem obowiązującym, czy może znajdujące się w nim zapisy należy traktować wyłącznie jako ogólne wskazówki do przygotowania przez Wnioskodawcę autorskiej koncepcji realizacji projektu?**

„Koncepcja realizacji projektu część A” jest dokumentem obowiązującym wszystkich wnioskodawców. Są to zapisy, które należy traktować jako wymagania stawiane wnioskodawcom w zakresie sposobu realizacji projektu. Zadaniem wnioskodawcy na etapie aplikowania jest przedstawienie pomysłu na realizację projektu, z uwzględnieniem tych wymagań. Wskazanie w dokumentacji aplikacyjnej zapisów, które nie będą zgodne z „Koncepcją realizacji projektu część A” będzie wiązać się z niespełnieniem kryteriów wyboru projektów.

9. **W generatorze wniosku, przy danych beneficjenta i partnera pojawia się pole: adres ePUAP. Pole to nie może być puste. Czy w takim razie wszyscy partnerzy projektu muszą posiadać adres ePUAP? Wniosek jest przecież składany przez Partnera Wiodącego.**

Nie wymagamy, aby lider i wszyscy partnerzy posiadali adres ePUAP. W przypadku tych członków partnerstwa, którzy nie dysponują takim adresem, we wskazanym polu należy wpisać „nie dotyczy”.

10. **Limit na całość załączników składanych w aplikacji pojemności wynosi 400 MB. Wśród załączników mają się pojawić sprawozdania finansowe za okres 5 lat wstecz każdego z partnerów. Sprawozdania finansowe razem z informacją dodatkową to obszerne dokumenty, co za tym idzie pojemne. Konsorcjum 7 podmiotów, w tym uczelni wyższych wygeneruje znaczną zawartość, a to dopiero 1 z załączników. Jak należy postępować w przypadku przekroczenia limitu 400 MB? Skąd wynika okres 5-letni? Z jednej strony wymagany jest 3-letni staż funkcjonowania wnioskodawcy/Partnerów, a sprawozdań 5 letni.**

Z doświadczenia wiemy że dostępny 400 MB limit w aplikacji jest optymalny do złożenia wniosku o dofinansowanie i załączników, nawet w przypadku konkursów w których wymagane były 5-letnie dokumenty finansowe na potrzeby oceny pomocy publicznej. Jeżeli istnieją wątpliwości dotyczące całkowitego rozmiaru dokumentacji elektronicznej proponujemy, aby dokumenty były skanowane w odcieniach szarości, przy możliwie niskiej rozdzielczości, nie

większej niż 200 dpi (przy czym zeskanowane dokumenty po wydrukowaniu powinny umożliwić poprawne odczytanie wszystkich danych). W razie wyraźnych i faktycznych problemów z ilością przygotowywanych plików i ich objętości poprosimy o taką informację zwrótną wówczas wskażemy proponowane rozwiązanie.

- 11. Pkt. 3 z wniosku „Klasyfikacja projektu”. Należy tam wybrać rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Co zaznaczyć jak organizacja nie prowadzi działalności gospodarczej, tylko działa w obszarze edukacji jako organizacja non-profit. Brak jest możliwości wskazania: „nie prowadzi działalności gospodarczej” i wyboru obszaru działalności.**

W opisanym przypadku proszę wybrać obszar najbardziej zbliżony do charakteru Państwa działalności, np. „Edukacja”, również w sytuacji, gdy instytucja nie działa dla osiągnięcia zysku.

- 12. Czy w punkcie wniosku: *W zakresie korzystania z e-podręczników należy wykazać komplementarność projektu z projektami realizowanymi i planowanymi do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – działanie 2.10 „Wysoka jakość systemu oświaty” (typ projektów: Tworzenie e-podręczników i rozwijanie e-materiałów dydaktycznych towarzyszących istniejącym e-podręcznikom)*, należy odnieść się do projektów POWER jakie zrealizował wnioskodawca ? Czy chodzi ogólnie o projekty ogłaszane w ramach działania 2.10?**

W ramach tego punktu należy opisać w jaki sposób Państwa projekt będzie komplementarny z projektami realizowanymi w ramach działania 2.10 POWER, które przewidują tworzenie e-podręczników. Mamy tu na myśli wszystkie projekty wybrane w konkursach ogłaszanych przez MEN w działaniu 2.10 POWER, nie tylko projekty realizowane przez wnioskodawcę.

- 13. We wzorze wniosku o dofinansowanie projektu, ani w załącznikach nie odnaleźliśmy przykładowego harmonogramu działań. Na jakiej podstawie będzie zatem oceniane kryterium „Wykonalność i poprawność harmonogramu realizacji”? W którym miejscu powinniśmy zawrzeć stosowne informacje?**

Poza harmonogramem rzeczowo-finansowym (zał. nr 6 do wniosku) wnioskodawca nie przygotowuje oddzielnego harmonogramu działań. Natomiast we wniosku o dofinansowanie w pkt. 14 *Zakres rzeczowy projektu* należy podać opis działań, czas ich realizacji oraz podmiot działania. W związku z tym, termin realizacji poszczególnych etapów w ramach zadań powinien być opisany w tej części wniosku o dofinansowanie. Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie* „Wypełniając dane dotyczące realizacji projektu należy pamiętać aby informacje zawarte w tabeli:

- były przejrzyste,
- potwierdzały wykonalność projektu,
- uwzględniały procedury przetargowe i wpływy czynników zewnętrznych,
- uwzględniały logiczną kolejność podejmowanych działań.”.

Dodatkowo, opis wykonalności projektu powinien być zawarty w *Koncepcji realizacji projektu* – część B, składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie.

- 14. Prosimy o przybliżenie, jakiego rodzaju informacji oczekują Państwo w rubryce 10b wzoru Koncepcji realizacji projektu: „Uzasadnienie wykonalności projektu – wskazanie, że: projekt jest wykonalny przy założonym budżecie”, skoro informacje uzasadniające poszczególne**

koszty będą podane we wniosku o dofinansowanie w pkt 15a. „Uzasadnienie wysokości planowanych kosztów w podziale na kategorie”.

Nie oczekujemy, że informacje w rubryce 10b wzoru Konceptji realizacji projektu: „Uzasadnienie wykonalności projektu – wskazanie, że: projekt jest wykonalny przy założonym budżecie”, będą powielały treść z uzasadnienia wydatków w podziale na kategorie. W pkt. 10b należy podać uzasadnienie i argumentację która dowodzi, że zaplanowane wydatki projektu umożliwią realizację projektu i urealnią jego powodzenie.

15. Czy na etapie konkursowym Operator może załączyć tylko część schematu grantowego (część I i II wg. Wytycznych do przygotowania schematu grantowego), zawierającą m.in. „Opis procedur schematu grantowego wymaganych na etapie wniosku o dofinansowanie”? Czy jeśli pozostałe procedury można przygotować i przekazać później to czy nie wpłynie to negatywnie na ocenę merytoryczną wniosku (np. wnioskodawca otrzyma niższą liczbę punktów)?

Tak, na etapie aplikowania wystarczające jest złożenie schematu grantowego uwzględniającego tylko procedury określone w pkt. II *Wytycznych do przygotowania schematu grantowego*. Pozostałe procedury są przygotowywane po podpisaniu umowy o dofinansowanie. Wniosek o dofinansowanie podlega ocenie w oparciu o konkretne kryteria formalne i merytoryczne. Liczba punktów za kryteria punktowane jest uzależniona od zapisów w złożonej dokumentacji, więc ocenie podlegają te dokumenty, których złożenia wymagamy na etapie składania wniosku.

16. W opublikowanej w dniu 8.10.2018 r. wersji Zał. nr 8, *Konceptja realizacji projektu część B*, w punkcie 9a) zapisano "opis struktury zespołu projektowego, komunikacji i metody koordynacji realizowanych przez grantobiorców zadań". Ponieważ pkt 9. dotyczy Modelu zarządzania projektem, czy w takim razie w punkcie 9a) zamiast "grantobiorców" nie powinno być "partnerów"?

Zapis w pkt. 9 a) jest w takim samym brzmieniu również w pierwszej wersji Konceptji z dnia 19.07.2018 r. Pytanie z koncepcji jest miejscem, w którym wnioskodawca opisuje element wymagany przez kryteria oceny. W kryterium merytorycznym punktowanym nr 3 *Model zarządzania projektem* wskazano, że „Ocenie podlega opis sposobu zarządzania projektem, w tym:

a) Opis struktury zespołu projektowego, komunikacji i metody koordynacji realizowanych przez grantobiorców zadań”.

W związku z tym, wnioskodawca w tej części koncepcji powinien odnieść się do ww. elementów kryterium.

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

1. Czy organizacja pozarządowa po podpisaniu umowy o dofinansowanie będzie musiała złożyć zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy?

Wniesienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jest konieczne dla wszystkich beneficjentów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych.

Obowiązek ten wynika z postanowień Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, a szczegółowe regulacje w tym zakresie zostały określone w § 22 wzoru umowy o dofinansowanie realizacji projektu.

W przypadku, gdy wartość dofinansowania przyznana w umowie w formie zaliczki nie przekracza 10 mln PLN lub gdy beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych zabezpieczenie ustanawiane jest na całą kwotę dofinansowania w formie weksła in blanco, do którego załączana jest umowa wekslowa (deklaracja wekslowa), w której zostanie określone w szczególności, że weksel będzie mógł być zrealizowany w okresie realizacji oraz trwałości Projektu.

Natomiast zgodnie z § 22 ust. 3 umowy w sytuacji, gdy **wartość dofinansowania przyznana w umowie w formie zaliczki przekracza 10 mln zł, zabezpieczenie ustanawiane jest w wysokości co najmniej równoważności najwyższej transzy zaliczki** wynikającej z Harmonogramu rzeczowo - finansowego na okres realizacji oraz trwałości Projektu, w jednej lub kilku z następujących form wskazanych przez Instytucję Pośredniczącą:

- 1) pieniądzu;
- 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tymże zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- 3) gwarancjach bankowych;
- 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
- 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1804, z późn. zm.);
- 6) wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej;
- 7) zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- 8) zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku, gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
- 9) przewłaszczeniu rzeczy ruchomych Beneficjenta na zabezpieczenie;
- 10) hipotece; w przypadku, gdy instytucja udzielająca dofinansowania uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- 11) poręczeniu według prawa cywilnego.

Natomiast zabezpieczenie na kwotę stanowiącą różnicę między wartością dofinansowania a zabezpieczeniem, o którym mowa w § 22 ust. 3 umowy jest wnoszone w formie weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Ponadto, zgodnie z zapisami § 22 umowy o dofinansowanie Beneficjent jest zobowiązany do złożenia w CPPC w ciągu 14 dni od podpisania umowy dokumentu potwierdzającego prawidłowe ustanowienie zabezpieczenia.